

Reactie vanuit het primair onderwijs op de beleidsbrief passend onderwijs van de minister Bijsterveldt
– Vliegenthart d.d. 31 januari jl.

Om te beginnen de ontwikkelingen die het bieden van passende onderwijsplekken ten goede komen. Allereerst de decentralisatie naar de reguliere basisschool. De reguliere basisschool wordt hiermee in haar kracht gezet als de plek waar, met de samenwerkende partners vanuit het speciaal(basis)onderwijs en de partners vanuit de zorg voor jeugd, onderwijszorg arrangementen worden voorbereid.

Het samengaan van samenwerkingsverbanden wsns en de clusters 3 en 4. Het samengaan van de expertise en het wegvallen van de toch vaak moeilijk uit te leggen (bureaucratische) schotten tussen 'lichter' en 'zwaarder' zal (onderwijs)winst opleveren.

De bovenschoolse samenwerking interzuilair zal m.i. de samenwerking met schoolbesturen en gemeenten eenduidiger maken. Hierbij de volgende kanttekening: een uitzondering voor welke denominatie dan ook zal precedenten scheppen en komt de eenduidigheid niet ten goede.

Daarnaast is aandacht voor en ontwikkeling van de volgende zaken voorwaardelijk.

Investeren in kwalitatief goede voorschoolse voorzieningen. Onderzoek heeft uitgewezen dat vroege en preventieve investeringen zich op de lange(re) termijn meervoudig terugverdienen.

Het behouden van datgene wat waardevol is, dat voortdurend verbeteren en kansrijke ontwikkelingen toevoegen. Hierbij vindt evaluatie en reflectie plaats op kengetallen, kwaliteit, inzet, opbrengsten en uitgaven.

Onderwijsgeevenden tot een sterk beroepsgroep maken door excellent opgeleide en vervolgens blijvend nascholing volgende professionals.

Leerlingen met voldoende potentie die, gezien hun sociale achtergrond meer leertijd nodig hebben, dit toekennen.

Voldoende onderwijsinvesteringen: voor personeel, materieel, gebouwen en ondersteunende

Passend onderwijs realiseren wordt bedreigd door de volgende zaken.

De groepsgrootte van het regulier basisonderwijs. Het primair onderwijs kent slechts een beperkte differentiatie; leerlingen met zeer uiteenlopende onderwijsbehoeften en cognitie zijn vertegenwoordigd binnen de basisschool. Dit vraagt om werkbare aantallen leerlingen per leerkracht of per samenwerkende leerkrachten en ondersteuners.

De te verwachten grootschaligheid samenwerkingsverbanden-nieuwe-stijl primair onderwijs en een daarmee samenhangende bureaucratie. Inmiddels is het duidelijk dat grote organisaties als log en bureaucratisch worden ervaren. De grootschaligheid kan daarnaast de voortgang van de inhoudelijke groei belemmeren, of zelfs teloor doen gaan. Daarom mag verwacht worden dat de regionale samenwerkingsverbanden-nieuwe-stijl zich verdelen in werkbare eenheden, passend bij gemeenten, leerlingenstromen en de regionale oriëntatie. Wat betreft de toewijzing van scholen aan samenwerkingsverbanden-nieuwe-stijl primair onderwijs zouden besturen i.c. scholen die zich aan de rand van een regionaal netwerk bevinden en waarvoor de bestaande situatie geheel lijkt te veranderen, betrokken dienen te worden in de keuze van aansluiting bij het nieuw te vormen samenwerkingsverband.

In de wettelijke kaders valt te lezen dat er meer taken en verantwoordelijkheden komen voor de samenwerkingsverbanden-nieuwe-stijl. Een duidelijke positionering ontbreekt echter. Wat zegt dit van de uitvoerbaarheid van de taken en de afhankelijkheid van 'derden'?

Het tijdspad tot 1 augustus 2012 voor het realiseren van de samenwerkingsverbanden-nieuwe-stijl is zeer kort. Juridische, personele en inhoudelijke aspecten welke verkend en uitgewerkt dienen te worden vragen veel meer tijd.

Bovenstaande bedreigingen, de bezuinigingen en de gestapelde veranderingen maken passend onderwijs tot een wankel geheel. Van passend onderwijs een stevig stelsel maken vraagt een brede consensus, fasering in de wijzigingen en investeringen in en borging van (h)erkende kwalitatief goede ontwikkelingen. Hiermee wordt het onderwijs in staat gesteld leerlingen te voorzien van passende onderwijsplekken en begeleiding.

Met vriendelijke groet,

Drs. G. Broekman, Krimpen aan den IJssel
Onderwijskundige en werkzaam als directeur samenwerkingsverband wsns IJssel en Lek